Document B: Bistumsarchiv Münster (BAM), DAA AA IX A3, fol. 22v-23r

Confirmatio Abbatis in Thesingk//

Gerardi Ahuss Terae Phrisiae//

Wilhelmus dei gratia Electus et Confirmatus Ecclesiae Monasterien[sis] // Vniuersis et singulis Christifidelibus ad quos praesentes nostrae literae /5/ peruenerint ac infrascriptum tangit negotium seu tangere poterint // in futurum Salutem in domino sempiternam. ... Vacante nuper // Abbatia Monasterij in Thesinga Ordinis Sancti Benedicti terrae // Phrisiae nostrae Monasterien[sis] diocesis per mortem honorabilis // ac religiosi viri Gerardi de Groning[en] vltimi et immediati dum /10/ vixit Abbatis dicti Monasterij, Priorissa, Subpriorissa, Cae-//teraeque Moniales virgines et Monachi Conuentuales professae et // professi praefati Monasterij per sonum Campane in solito Capitulari // loco capitulariter congregatae et congregati, vocatis vocandis, // alijsque huiusmodi negotio Interesse habentibus et debentibus /15/ solemnitatibus ad hoc de Jure vel consuetudine requisitis prae-//uijs honorabilem et Religiosum virum Gerardum de Ahuss Priorem Monasterij in Sharmer nostrae Monasterien[sis] diocesis // presbyterum, per viam Scrutinij in eorum et dicti Monasterij // futurum Abbatem concorditer elegerunt, prout in Decreto /20/ Electionis nobis desuper praesentato latius apparet. Consi-//derantes igitur ex religionis doctrinae et virtutum meritis, // dictam personam ad hujusmodi Abbatiae praeeminentiam habilem // et idoneam, nobisque pro nunc tam ex parte eligentium quam // electi, et ob id coram nobis personaliter constituti humiliter /25/ et debita cum instantia Supplicatum, quatenus ad Confirma-//tionem et admississionem huiusmodi Electionis et Electi iuxta // nostri officij debitum, auctoritate nostra ordinaria procedere // dignaremur. Nos igitur cognitione summaria in casu // praehabita Juris ordine in talibus consueto, obseruato, /30/ ac alijs tam de Jure quam consuetudine seruandis, rite / obseruatis praefatam Electionem tanquam canonicam in-//dicauimus et indicamus per praesentes, Admisimus et confirmauimus, // admittimus et confirmamus in his scriptis, praedictum dominum // Gerardum in Abbatem dicti Monasterij in Thesinga praefecimus et /35/ Instituimus, sibique de Abbatia prouidimus et prouidemus per praesentes, //ipsumque de ea inuestiuimus et inuestimus praesentialiter praefatumque // d[omin]um Gerardum in dictam Abbatiam eiusque attinentias, redditus, // fructus et obuentiones vniuersas induximus et inducimus per praesentes. // Curam animarum et custodiam dictae Abbatiae sibi in animam suam /40/ committentes. Quocirca vobis et cuilibet vestrum in virtute sanctae obedientiae districte percipiendo mandamus, quatenus prout ad vos spectat, praedictum dominum Gerardum in vestrum et dicti Monasterij Abbatem recipiatis, sibique ut vero Abbati obediatis et intendatis. Ac de fructibus, redditibus, prouentibus /45/ et obventionibus vniversis eiusdem repondeatis ac responderi faciatis cum integritate et alia solita et consueta impendatis integraliter et in totum. Alioquin in contradictores quoslibet et rebelles in praemissis Sex dierum Canonica monitione praemissa Excommunicationis Sententiam promulgamus in his scriptis, ad poenas /50/ arctiores nihilominus processuri, si vestra id meruerit inobedientia in praemissis. Datum in castro nostro Ahuss nostro sub sigillo presentibus in fidem et testimonium praemissorum appenso. Anno Millesimo quingentesimo quinquagesimo sexto. Die vero decima septima Mensis Aprilis.

Vertaling

Willem[2]*, door Gods genade elect (gekozen) en confirmaat (bekrachtigd), van de Munsterse kerk, stuurt zijn eeuwige groet in de Heer* aan de gelovigen van Christus, aan allen en aan ieder

[2] Willem Ketteler, bisschop van Münster. Zie voor een eerste indruk van zijn leven: https://de.wikipedia.org/wiki/Wilhelm_Ketteler

afzonderlijk, naar wie onze huidige brief zal komen en voor wie de hieronder beschreven zaak van belang is, of ook voor wie onze brief in de toekomst van belang zal kunnen zijn. Omdat onlangs de functie van abt van het klooster van de orde van de heilige Benedictus in Thesinge van het Friese land, ons Munsters bisdom, vrij is gekomen door de dood van de eerwaardige en vrome man Gerardus van Groningen, de laatste en, zolang als hij leefde, onmiddellijke abt van het genoemde klooster, zijn de priores en subpriores, en de overige kloostervouwen en de ordemonniken, de geprofeste vrouwen en mannen van het voornoemde klooster, door klokgelui , op de gebruikelijke kapittelplek kapittelsgewijs, mannen en vrouwen, bijeengekomen; en hebben zij na het noemen van de dingen die genoemd moesten worden en na de afronding van de andere dingen die voor een dergelijke zaak van belang zijn, en van de verschuldigde plechtigheden die daartoe volgens het recht en gebruik vereist waren, [daarna dus hebben zij] de eerwaardige en vrome persoon Gerardus van Ahuss, prior van het klooster bij Scharmer, priester van ons Munsters diocees, door middel van een onderzoek naar de toekomstig abt van hun en het genoemde klooster eensgezind gekozen, op de wijze waarop dat rijkelijk blijkt in het verkiezingsdecreet dat ons daarover werd getoond. Op basis van de verdiensten voor de godsdienst , de leer en de deugden overwogen wij de dat de genoemde persoon passend en geschikt was voor de voortreffelijkheid van een dergelijke functie van abt, en dat de genoemde persoon zowel door de kiezers als door de gekozene en daarom ook door de gepresenteerde persoonlijk ten overstaan van ons op nederige wijze en met verschuldigd aandringen is aanbevolen, opdat wij ter bekrachtiging en toelating van een dergelijke verkiezing en uitverkorene volgens de verplichting van ons ambt met ons gebruikelijke gezag wilden voortgaan. Daarom hebben wij nadat wij dus eerst *in casu* een onderzoek in hoofdlijnen hadden gehouden onder naleving van de voor dergelijke zaken gebruikelijk rechtsvolgorde, en onder passende naleving van het andere dat zowel volgens het recht als de gewoonte bewaard moet worden, [hebben wij dus] de voornoemde verkiezing aangeduid als zijnde volgens de regels en duiden wij dat aan door de huidige brief, hebben wij die toegestaan en bekrachtigd, en staan wij die toe en bekrachtigen wij die in dit geschrift, en hebben wij de voornoemde heer Gerardus aangesteld tot abt van het klooster in Thesinge en belasten wij hem, en hebben wij hem de functie van abt verschaft en verschaffen wij hem die door de huidige brief en hebben we hem met die functie bekleed en bekleden wij hem op dit moment daarmee, en hebben wij de heer Gerardus in het bezit gesteld van de genoemde functie van abt en de dingen die die bij de functie horen, de inkomsten, vruchten en alle revenuen en stellen wij hem door de huidige brief in het bezit daarvan. Daarbij dragen wij hem in zijn geest de zorg op voor de zielen en de bewaking voor de genoemde abdij. Daarom bevelen wij, met een uitdrukkelijk voorschrift in de deugd van de heilige gehoorzaamheid, aan u en ieder van u, voor zover het betrekking heeft op u, dat jullie de eerder genoemde heer Gerardus opnemen als abt van uw en van het genoemde klooster. en dat jullie hem als de werkelijke abt gehoorzamen en beschouwen. En dat jullie hem in zuiverheid verantwoording afleggen en doen afleggen van alle vruchten, inkomsten, oogsten en revenuen van dezelfde en op de gebruikelijke wijze integraal en totaal dezelfde inspanningen verrichten. Anders kondigen wij tegen alle mogelijke weigeraars en personen die rebelleren tegen het eerdere vermelde, met de rechtmatige waarschuwingstermijn van zes dagen, het vonnis van excommunicatie af in deze geschriften, terwijl we niettemin van plan zijn om tot strengere straffen over te gaan, als uw ongehoorzaamhied tegen het eerder gestelde zulks verdient. Verleend in ons kasteel Ahuss, met ons zegel dat is aangehangen aan deze stukken als bewijs en getuigenis van het voorafgaande. In het jaar 1556. Op de 17de dag van de maand april.